

DECIZIE

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de SRL „Lagro-In”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de IPNA Compania „Teleradio Moldova” împotriva SRL „Lagro-In” cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune, evacuarea forțată precum și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova” împotriva hotărârii din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă :

La 10 noiembrie 2014, IPNA Compania „Teleradio Moldova” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Lagro-In” cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune, evacuarea forțată precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de IPNA Compania „Teleradio Moldova”, s-a încasat de la SRL „Lagro-In” în beneficiul IPNA Compania „Teleradio Moldova” datoria pentru chirie în mărime de 125455,75 lei, plata pentru serviciile de apă și canalizare în mărime de 92078,79 lei, plata pentru energia electrică în mărime de 37901,98 lei și taxa de stat în sumă de 4901 lei, s-a încasat de la SRL „Lagro-In” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2761,41 lei; s-a reziliat contractul de locațiune nr. 164 din 03.06.2008, încheiat între SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova”, dispunându-se evacuarea forțată a SRL „Lagro-In” din spațiile luate în locațiune; în rest acțiunea a fost respinsă.

La 24 ianuarie 2018, SRL „Lagro-In”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii menționate, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea prin care s-a dispus rezilierea

contractului de locațiune, evacuarea forțată a SRL „Lagro-In” din spațiile luate în locațiune de la IPNA Compania „Teleradio Moldova”, precum și în partea prin care s-a dispus încasarea sumelor ce depășesc suma de 163 389,99 lei, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea sumei de 163389,99 lei cu titlu de datorie, în rest acțiunea să fie respinsă.

La 25 ianuarie 2018, IPNA Compania „Teleradio Moldova” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii în partea prin care pretențiile au fost respinse și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Cererile de apel au fost depuse fără indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, probele invocate în susținerea apelurilor, documentele ce se anexează și fără anexarea dovezii privind achitarea plății taxei de stat.

Prin încheierea din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova” împotriva hotărârii din 28 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Li s-a acordat apelanților SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova” un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probelor invocate în susținerea apelului, probelor întru achitarea taxei de stat în mărime de 2331,15 lei pentru SRL „Lagro-In” și în mărime de 6137,40 lei pentru IPNA Compania „Teleradio Moldova”, cu prezentarea lor prin depunerea la secretariatul Curții de Apel Chișinău.

Concomitent, li s-a explicat apelanților că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

La 24 aprilie 2018, SRL „Lagro-In”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari, a contestat cu recurs încheierea din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că acțiunile instanței de apel sunt ilegale, deoarece apelantul SRL „Lagro-In” prin cererea de apel nemotivată, depusă la 24 ianuarie 2018, a solicitat să fie scutit de la plata taxei de stat, cerință care nu a fost soluționată de către Curtea de Apel Chișinău. Astfel, recurentul a solicitat casarea încheierii din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în cererea de recurs și prevederile legale, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Lagro-In”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari, este întemeiat și necesită a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată cu recurs a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 21 martie 2018, fiind expediată spre cunoștință participanților la proces la 20 aprilie 2018 (f.d. 172, vol. II), însă la materialele

cauzei nu există înscrisuri care să confirme momentul recepționării încheierii de către părți. Astfel, ținând cont de faptul că cererea de recurs a fost depusă la 24 aprilie 2018, iar recurentul susține că încheierea contestată a recepționat-o la 20 aprilie 2018 prin poșta electronică, Colegiul consideră că aceasta a fost declarată în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că, prin încheierea din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova” împotriva hotărârii din 28 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. Li s-a acordat apelanților SRL „Lagro-In” și IPNA Compania „Teleradio Moldova” un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probelor invocate în susținerea apelului, probelor întru achitarea taxei de stat în mărime de 2331,15 lei pentru SRL „Lagro-In” și în mărime de 6137,40 lei pentru IPNA Compania „Teleradio Moldova”, cu prezentarea lor prin depunerea în secretariatul Curții de Apel Chișinău. Concomitent, li s-a explicat apelanților că în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu actele anexate vor fi restituite.

Analiza situației de fapt și de drept atestă faptul că actul de discreție al instanței de apel prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Lagro-In”, este unul abuziv și neîntemeiat, și care urmează a fi casat cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel. În această ordine de idei, este de menționat faptul că instanța de apel a ignorat faptul că apelantul s-a folosit de dreptul său prevăzut de art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă și a solicitat prin cererea de apel nemotivată din 24 ianuarie 2018 scutirea de la plata taxei de stat, invocând starea materială precară. Totuși, instanța de apel a ignorat această solicitare și a omis să se expună asupra ei printr-un act judecătoresc.

În circumstanțele constatate, Colegiul ajunge la concluzia, că apelantului i-au fost lezate drepturile procedurale prevăzute de art. 56 din Codul de procedură civilă, fiind lipsit de posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime. Colegiul reiterează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cazul Airey vs. Irlanda Curtea a arătat că dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de

sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Este de menționat că, potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, în conformitate cu principiile generale unanim recunoscute și normele dreptului internațional, instanța de judecată la fixarea termenului limită de înlăturare a neajunsurilor, precum și a celui de prezentare a părților în ședința de judecată urmează să țină cont de proporționalitatea raporturilor juridice legate de disponibilitatea părților și rolul judecătorului în procesul civil. Importanța acestui fapt este determinată de echilibrul care trebuie menținut între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

În circumstanțele enunțate și având în vedere faptul că s-au constatat într-o manieră certă omisiuni judiciare care nu pot fi corectate în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral încheierea din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel, etapă la care urmează a fi soluționată cererea de scutire de la plata taxei de stat, înaintată de apelantul SRL „Lagro-In”. La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul părților la un proces echitabil.

Luând în considerație cele expuse și în temeiul art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de SRL „Lagro-In”, reprezentată de avocatul Andrian Condurari.

Se casează încheierea din 21 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de IPNA Compania „Teleradio Moldova” împotriva SRL „Lagro-In” cu privire la încasarea datoriei, rezilierea contractului de locațiune, evacuarea forțată precum și încasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova,

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu